

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

95.yıl

Sayı : 43452547-120.07-17476
Konu : Soru Önergesi Cevabı

02.02.2016

Sayın Ömer Fethi GÜRER
Niğde Milletvekili

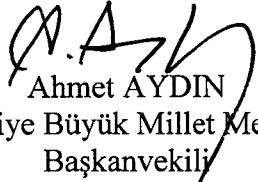
İlgi : 12.01.2016 tarihli ve (7/1485) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

İlgi önergeniz ile Osmanlı'dan Cumhuriyet'e kadar olan dönemde Niğde'yi temsil eden milletvekilleri ile ilgili bilgiler soru konusu yapılmıştır.

Cumhuriyet öncesi dönemlerde milletvekili olarak Niğde'yi temsil eden milletvekilleri ile aldıkları görevlere ilişkin bilgiler ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.

Saygılarımla.

Ahmet AYDIN
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Kadar Olan Dönemde Niğde'yi Temsil Eden Milletvekilleri
(34 sayfa)

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ

I. VE II. MEŞRUTİYET

II. CİLT

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ VAKFI YAYINLARI NO. : 15

2. - HEYET-İ MEBUSAN (MECLİS-İ MEBUSAN) ÜYELERİ
a) I. Meşrutiyet Dönemi

Meclis-i Mebûsânın I. Devresinde Seçilen Mebuslar

Seçim Çevresi	Mebus Sayısı		Seçilen Mebuslar
	Müslüman	Gayri Müslim	
Adana, Kozan	2	1	Hoca Mustafa Efendi
İçel, Payas			Kâzım Bey Kırkor Efendi
Ankara: Yozgad	2	1	Süleyman Refik Efendi
Kayseri, Kırşehir			Hacı Abdi Bey Altıntop Mikael Efendi
Aydın: İzmir	3	2	Hacı Ahmet Efendi
Saruhan, Menteşe			Hacı Mehmet Efendi Ragıp Bey Yanako Efendi Agop Efendi ¹
Bağdad: Musul, Şehr-i Zor	2	1	Abdurrahman Vasfi Bey
Süleymaniye, Kerbela			Abdürrezzak Efendi
Hille, Amare			Menahem Efendi
Basra: Müntefik	2	0	Kimse gelmemiş
Necid, İhsa			
Bosna ve Hersek: Saray	5	5	Murad Bey
İzornik, Beraloka,			Fehim Bey
Trovník, Behke			Mehmet Bey İbrahim Bey Ali Efendi Yaver Efendi ² Petraht Efendi Yozo Efendi İstefan Efendi Sava Efendi

1. Bu isim sadece Devereux'da var.

2. Hakki Tarık Us, Paro Efendi'nin adını veriyor.

Seçim Çevresi	Mebus Sayısı		Seçilen Mebuslar
	Müslüman	Gayri Müslim	
Girid : Hanya Resme, Kandiye İsfakiye, Lasid	1	1	Halil Rami Efendi
Haleb : Maraş Urfa, Zor	3	1	Müderriş Said Efendi Müftüzade Abdünnafi Efendi Hüseyin Hüsnu Efendi Karaca Manok Efendi
Hicaz : Mekke-i Mükerre-2 me ve Medine-i Münevvere		0	Seyyid Ahmet Efendi Seyid Abdullah Efendi
Hüdavendigâr (Bursa) : Karesi (Balıkesir), Afyon Kütahya	2	2	Şeyh Bahaeddin Efendi Rıza Efendi Pauldi Efendi Sahak Yavrumyan Efendi
İşkodra :	2	2	Toydanzade Sami Bey Yusuf Ziyaeddin Efendi Angeli Efendi Filip Efendi
Kastamonu : Bozü Sinop, Kangiri	2	0	Hacı Mustafa Bey Salim Efendi
Konya : Teke, Hamid, Niğde, Burdur	2	1	Çelebi Hüseyin Efendi Hacı Fasih Efendi Değirmencioğlu Simonaki Efendi
Kosova ve Sofya : Üsküp, 3 Debre, Yenipazar, Nis Şehirköy		2	Şehsüvar Bey Süleyman Bey Feyzi Efendi Zahari Efendi Peşo (Petko) Efendi ³

3. Fahri ÇOKER ve Devereux tarafından hazırlanan bir listede Mişo Todori Efendi'nin adı geçmektedir.

Meclis-i Mebûsânın II. Devresinde Seçilen Mebuslar

Seçim Çevresi	Mebus Sayısı		Seçilen Mebuslar
	Müslüman	Gayri Müslim	
Adana, Kozan İçel, Payas	2		Kozanlı Mustafa Efendi Müderriş Hacı Mustafa Efendi
Ankara: Yozgad Kayseri, Kırşehir	2	1	Hacı Tevfik Efendi Hacı Süleyman Efendi Süleyman Reşik Efendi ⁸ Donluoğlu Milkon Efendi
Aydın: İzmir Saruhan, Menteşe	3		Hacı Ahmet Efendi Hacı Emin Efendi Ragıp Bey Agop Efendi ⁹ Mina Efendi ¹⁰
Bağdad: Musul Şehr-i Zor, Süleymaniye Kerbela Hille, Amare Basra: Müntefik Necid, İhsa, Basra	2		Abdürrezzak Efendi Menahem Bey Rıfat Bey ¹¹
Bosna ve Hersek: Saray İzornik, Benaloka, Trovnik, Behke	4	4	Mustafa Sıtkı Efendi Fehim Efendi Mehmet Muhyi Efendi İbrahim Bey Pero Efendi Yaver Efendi Maroşik Yozo Efendi Salamon Efendi

8. Us, a.g.e., s. 154-155

9-10. Devereux'da veriliyor. Musavat Gazetesi'ne (16 Şubat 1877) göre İspartalıoğlu Agop'un, La Turki'nin 21 Kasım 1877 sayısına göre Agop'la birlikte Çerteloğlu'nun seçildiği belirtilmiştir. Hakkı Tarık Us, a.g.e. c. 2., s. 16

11. Us, a.g.e., s. 323 Devereux'da da geçiyor.

Seçim Çevresi	Mebus Sayısı		Seçilen Mebuslar
	Müslüman	Gayri Müslim	
Erzurum : Çıldır			Giragos Efendi ¹⁴
Kars, Beyazıd.			Haçadoryan Efendi ¹⁵
Erzincan			
Girid : Hanya			Seçilen olmamış
Resmo, Kandiye			
İsfakiye, Laşid			
Haleb : Maraş	2	1	Sâdi Efendi
Urfa, Zor			Naî Efendi
			Abdülkadir Efendi ¹⁶
			Karaca Manuk Efendi
Hicaz : Mekke-i Mûkerre-2 me ve Medtne-i Münevvere			Mehmet Zehyi Efendi
			Seyyid Osman Efendi
			Ahmet Berzeci ¹⁷
Hüdavendtgâr : Karesi	2	2	Şeyh Bahaeddin Efendi
Karahisar-ı Sahip			Rıza Efendi
Kütahya			Pavlıdi Efendi
			Sahak Yavrumyan Efendi
İşkodra :	2	2	Salım Ağa Göriz
			Yusuf Ziyaeddin Efendi
			Angeli Efendi
			Filip Ağa Rosto
Kastamonu : Bolu	2		Hacı Mustafa Bey
Sinop, Kangiri			Salim Efendi
Konya : Teke,	2	1	Hacı Mehmet Efendi
Hamid, Niğde,			Mustafa Efendi
Burdur			Simonaki Efendi
Kosova : Üsküp,	3	5	Zeynelâbidin Efendi

14-15. Us, a.g.e., s. 323

16. Us, a.g.e., s. 154

17. Bastret Gazetesi'nden aktaran, Us, a.g.e., s. 18

b) II. Meşrutiyet Dönemi

I. Dönem 1908 - 1912 (*)

17 Aralık 1908 - 18 Ocak 1912

Kütük

No.

1) ADANA VİLAYETİ

Adana

1 Abdullah Fak Efendi (ÇOPUROĞLU) İstifa eden Ali Münif Bey yerine milletvekili olmuş.

II. Dönemde de seçilmiştir.

Bk. TBMM, Dönem I Adana (1)

2 Ali Münif Bey (YEĞENA)

Ankara Valiliğine atanarak milletvekilliğinden ayrılmış.

III. Dönemde 26 Kasım 1917'de vefat eden İbrizade Beşir Efendi yerine Halep'ten seçilmiştir.

Bk. TBMM, Dönem III Mersin, IV Adana, V-VIII Seyhan (739)

Cebelibereket

3 Mehmet Reşit Efendi

İçel

4 Hacı Mahmut Bayram Efendi

Kozan

5 Boyacıyan Hamparsum Murat Efendi

Mersin

6 Abdülhalim Bey

Vefat eden Arif Hikmet Bey yerine seçilmiştir.

(*) Milletvekilleri, ilk seçildikleri seçim çevresinde gösterilmiş, sonraki dönemlerde seçildikleri yerler adları hızasına işaret edilmiştir.

TBMM'ne seçilen üyelerin seçim çevreleri hızasındaki rakamlar, TBMM'ndeki Sicil No.larını belirtmektedir.

Kütük
No.

150 Dr. Rıza Nur Bey

IV. Dönemde de seçilmiştir.
Bk. TBMM, Dönem I, II Sinop
(382)

18) KONYA VİLAYETİ

Antalya

151 Ebuzziya Tevfik Bey

152 Elmahlı Mehmet Hamdi Efendi

Burdur

153 Ömer Lütfi Efendi, Muhaddeszade

Isparta

154 Hacı Eşref Bey

II. Dönemde de seçilmiştir.

155 Süleyman Sami Bey

Konya

156 Mehmet Emin Efendi

II. Dönemde de seçilmiştir.

157 Mehmet Vehbi Efendi (ÇELİK)

IV. Dönemde de seçilmiştir.
Bk. TBMM, Dönem I Konya
(286)

158 Hacı Mustafa Efendi

159 Salim Efendi

160 Zeynelabidin Efendi

II. Dönemde de seçilmiştir.

Niğde

161 Hayri Bey

II. ve III. Dönemde de seçilmiştir.
30 Ekim 1916'da Ayân Azalığı-
na atanmıştır.

162 Muhittin Bey

II. ve IV. Dönemde de seçilmiştir.

163 Yorgaki Efendi

19) KOSOVA VİLAYETİ

İpek

164 Ahmet Hamdi Efendi

165 Ali Haydar Bey

166 Bedri Bey

167 Hafız İbrahim Efendi

II. Dönemde de seçilmiştir.

II. Dönem : 1912 - 1912 (*)
18.4.1912 - 5.8.1912

Kütük
No.

1) ADANA VİLAYETİ

Cebelibereket

324 Hasan Sezaî Bey

III. Dönemde de seçilmiştir.

İçel

325 Hafız Emîn Efendi (İNANKUR)

III. Dönemde de seçilmiştir.

Bk. TBMM, Dönem II-VII İçel
(522)

Kozan

326 Ali İlmî Bey

Mersin

327 Sadık Paşa

III. Dönemde de seçilmiştir.

2) ANKARA VİLAYETİ

Ankara

328 Halil Halit Bey

329 Nusret Sadullah Bey (Ayaşlıoğlu)

Bk. TBMM, Dönem III Samsun
(749)

Kayseri

330 Ali Galip Bey

331 Ahmet Rifat Bey (ÇALIKA)

IV. Dönemde de seçilmiştir.

Bk. TBMM, Dönem I Kayseri
(272)

Yozgat

332 Ahmet Münir Bey

333 Şakir Bey

III. Dönemde de seçilmiştir.

3) AYDIN VİLAYETİ

Aydın

334 Hüseyin Kâzım Bey

IV. Dönemde de seçilmiştir.

(*) I. Dönemde seçilmiş olanlar listeye alınmamıştır.

**Kütük
No.**

- 390 Hüseyin Haşım Bey III. Dönemde Karesi'den seçilmiştir.
- 391 Memduh Bey
- 392 Vasilaki Orfanidis Efendi III. Dönemde de seçilmiştir.
- 16) KASTAMONU VİLAYETİ**
- Kângırı**
- 393 Mehmet Sabri Efendi III. Dönemde de seçilmiştir.
6 Şubat 1915'te vefat etmiştir.
- Kastamonu**
- 394 Hüsnü Bey
- Sinop**
- 395 İsmail Hakkı Bey
- 17) KONYA VİLAYETİ**
- Antalya**
- 396 İdris Bey
- 397 Münir Bey
- Burdur**
- 398 Ali Galıp Bey
- Isparta**
- 399 Mustafa Hakkı Bey III. Dönemde de seçilmiştir.
- Konya**
- 400 Ali Kemal Efendi
- 401 Mehmet Rıza Efendi
- 402 Ömer Vehbi Efendi IV. Dönemde de seçilmiştir.
Bk. TBMM, Dönem I Konya (288)
- Niğde**
- 403 Ananyas Efendi III. Dönemde de seçilmiştir.
- 18) KOSOVA VİLAYETİ**
- Prizren**
- 404 Abdülaziz Efendi
- 405 Hacı Destan Efendi
- 406 Tevfik Nazif Bey (ARICAN) Bk. TBMM Dönem V Antalya (876)

III. DÖNEM : 1914 - 1918 (*)
27 Mayıs 1914 - 21 Aralık 1918

Kütük
No.

1) ADANA VİLAYETİ

Adana

488 Suphi Paşa

Kozan

489 Matyos Nalbantyan Efendi

2) ANKARA VİLAYETİ

Ankara

490 Hacı Tayyib Efendi

491 Hilmi Bey

IV. Dönemde de seçilmiştir.

Bk. TBMM, Dönem I, II Ankara
(18)

492 Ömer Mümtaz Bey

IV. Dönemde de seçilmiştir.

Bk. TBMM, Dönem I, II Ankara
(20)

Çorum

493 Azmi Bey

23 Mayıs 1914'te istifa eden
Münir Bey yerine seçilmiş,
13 Ağustos 1914'te Konya
Valiliğine atanmıştır.

494 İsmet Bey (EKER)

IV. Dönemde de seçilmiştir.

Bk. TBMM, Dönem I-VIII Ço-
rum (103)

495 Muhittin Bey (BİRGEN)

Konya Valiliğine atanan Azmi
Bey yerine seçilmiştir.

Bk. TBMM, Dönem VI Mardin
(1103)

(*) I. II. Dönemlerde seçilmiş olanlar listeye alınmamıştır.

Kütük
No.

15) KONYA VİLAYETİ

Antalya

564 Hamdullah Emin Paşa

Burdur

565 Atıf Bey (BAYINDIR)

1 Aralık 1915'te Dahiliye Nezareti Mahallî İdareler Müdürlüğüne atanarak istifa etmiştir.

Bk. TBMM, Dönem V-VII İstanbul (914)

566 Seyyid Mehmet Haşim Bey

İstifa eden Atıf Bey yerine seçilmiş, 19 Ekim 1917'de vefat etmiştir.

Isparta

567 Mahmut Esat Efendi

Vefat eden Mehmet Efendi yerine seçilmiş, 28 Mart 1917'de vefat etmiştir.

568 Mehmet Efendi, Arapzade

20 Eylül 1914 tarihli Dahiliye Nezareti yazısı ile vefat ettiği bildirilmiştir.

Konya

569 Ali Rıza Efendi

570 Hamdi Bey

3 Aralık 1915'te istifa eden Mustafa Şeref Bey yerine seçilmiştir.

571 Ali Haydar Bey

Bk. TBMM, Dönem IV Konya (812)

572 Şakir Bey

573 Tevfik Bey

Niğde

574 Ebululâ Bey (MARDİN)

30 Ekim 1916'da Ayân Azahğına atanan Hayri Beyin yerine seçilmiş, IV. Dönemde de Mardin'den seçilmiştir.

16) MAMURETÜLAZİZ (Elazığ) VİLAYETİ

Dersim

575 Mehmet Nuri Bey

IV. DÖNEM : 1919 - 1920 (*)
12 Ocak - 18 Mart 1920

Kütük
No.

1) AMASYA

- 629 Bekir Sami Bey Bk. TBMM, Dönem I Amasya, II Tokat (10)
- 630 Ömer Lütfi Bey (YASAN) Bk. TBMM Dönem I Amasya (14)

2) ANKARA

- 631 Ahmet Rüstem Bey Bk. TBMM, Dönem I Ankara (21)
- 632 Hacı Atif Efendi Bk. TBMM, Dönem I Ankara (16)

3) ANTALYA

- 633 Hamdullah Suphi Bey (TANRIÖVER) Saruhan'dan da seçilmiş, Antalya'yı tercih etmiştir.
Bk. TBMM, Dönem I Antalya, II, III, VIII, X İstanbul, VII İçel, IX Manisa (26)
- 634 Yusuf Talât Efendi Meclise katılmadan 18 Şubat 1920'de istifa etmiştir.

4) AYDIN

- 635 Mehmet Emin Efendi Bk. TBMM, Dönem I Aydın (35)

5) AYINTAP (ANTEP)

- 636 Abdurrahman Hulûsi Bey

6) BOLU

- 637 Cevat Abbas Bey (GÜRER) Bk. TBMM Dönem I-V Bolu (60)
- 638 Mehmet Vasfi Efendi Bk. TBMM, Dönem II Bolu (464)
- 639 Tayyar Efendi
- 640 Tunah Hilmi Bey Bk. TBMM, Dönem I Bolu, II, III Zonguldak (65)

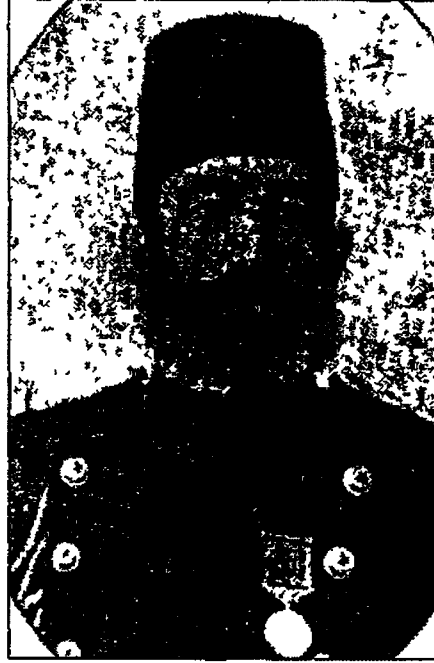
(*) Daha önceki dönemlerde seçilmiş bulunan (35) Mebus, bu listeye alınmamıştır. Bu dönemde Kütük No.ları, seçim çevreleri (ilva-sancağ) alfabetiğine göre verilmiştir.

Kütük
No.

- 717 Osman Nuri (ÖZGEN) Bk. TBMM, Dönem I Lazistan (306)
- 41) MALATYA**
- 718 Hacı Mehmet Rifat Efendi
- 719 Mustafa Fevzi Efendi (BİLGİLİ) Bk. TBMM, Dönem I Malatya (OMM'na katılmamıştır.) (309)
- 42) MAMURETÜLAZİZ (Elâzığ)**
- 720 Hüseyin Avni Efendi
- 721 Muhittin Bey Bk. TBMM, Dönem I-III Elâziz (131)
- 722 Mustafa Şükrü Bey Bk. TBMM, Dönem I Elâziz (132)
- 43) MARAŞ (Kahramanmaraş)**
- 723 Tahsin Bey Bk. TBMM, Dönem I Maraş (326)
- 44) MARDİN**
- 724 Mithat Bey Bk. TBMM, Dönem I Mardin (331)
- 45) MENTEŞE (Muğla)**
- 725 Halil İbrahim Bey
- 726 Mustafa Hilmi Bey (URAN) Bk. TBMM, Dönem III, IV Adana V-VIII Seyhan (646)
- 46) NİĞDE**
- 727 Mehmet Ata Bey Bk. TBMM, Dönem I-III Niğde (359)
- 728 Mehmet Emin Bey (ERİŞİRGİL) Bk. TBMM, Dönem VI-VIII Zonguldak (1163)
- 47) SARUHAN (Manisa)**
- 729 Ahmet Muvaffak Bey
- 730 Celâl Bey (BAYAR) Bk. TBMM, Dönem I Saruhan, II-VII İzmir, VIII-XI İstanbul (369)
- 731 İbrahim Süreyya Bey (YİĞİT) Bk. TBMM, Dönem I Saruhan, II-VIII Kocaeli (367)

3. İKİNCİ MEŞRUTİYET DÖNEMİ ÜYELERİ

2. - II. MEŞRUTİYET DÖNEMİ

(MÜŞİR) GAZİ ETHEM PAŞA (1844-1909)

12 Ağustos 1844'te dünyaya gelmiştir. Gümrük Damgacıbaşı Mustafa Ferhat Efendinin oğludur. 1863'te Mekteb-i Harbiyeden mezun olmuştur. 1876'da kaymakam olarak Sırbistan muharebesine katılmıştır. 1877 Rus savaşına katılmış ve mirliva olmuştur. Plevne'de savaşan Osmanlı ordusuna erzak yetiştirmek için görevlendirilmiş ve düşman kuşatmasına uğramış ise de, bu kuşatmayı yarmıştır. Daha sonra çeşitli görevlerde bulunmuştur. 28 Şubat 1896'da Müşir, 1897'de Yunan sınır komutanlığına tayin edilmiş ve savaş sırasında önemli görevlerde bulunmuştur. Savaş sonrasında İstanbul'a gelerek Teftiş-i Askerî Komisyonu Başkanlığına, meşrutiyetin ilânından sonra da 27 Aralık 1908'de Ayân Meclisi üyeliğine atanmıştır. Otuzbir Mart isyanı sırasında Tevfik Paşa Hükümetinde Harbiye Nazırlığı yapmıştır. 7 Aralık 1908'de tebdilhava ile Mısır'a gönderilmiş, 17 Aralık 1909'da orada vefat etmiştir. Cenazesi İstanbul'a getirilerek, büyük bir törenle defnedilmiştir.

MEHMED GALİP BEY (1854-1915)

Mehmed Galip Bey, 1854'te Niğde'de dünyaya geldi. Mehmed Sait Efendi'nin oğludur. Özel hocalardan ders aldı. Arapça, Farsça, Fransızca öğrendi. On altı yaşında iken Muş tahrirat müdür muavinliğine atandı. Bu görevde ancak bir yıl kalabildi. Bir yıl sonra istifa edip İstanbul'a döndü. Maliye Mektubi Kalemî'ne girdi. 1873'te Süleymaniye Sancağı Tahrirat Müdürlüğü'ne atandı.

Tuna Vilayeti Mektupçusu iken, savaş dolayısıyla, İstanbul'a dönmek zorunda kaldı. 1880'de Bidayet Mahkemesi üyeliğine atandı. Konya, İstanbul, Selanik, Adana, Bağdad, Sivas ve Ankara'da Bidayet Mahkemesi Üyeliği, Savcılığı ve Reislîği görevlerinde bulundu. Kosova'da, Manastır'da Adliye Müfettişliği yaptı. İttihad ve Terakki Cemiyeti'ne üye oldu. Mısır'da, Paris'te çıkan Meşveret, Şûrâ-yı Ümmet, Manastır'da çıkan Neyir-i Hakikat gazetelerinde takma ad ile şiirler yazdı. Meşrutiyetin yeniden ilânından sonra 27 Aralık 1908'de Ayân Meclisi üyeliğine atandı. 1915'te vefat etti.

MUSTAFA HAYRİ EFENDİ (ÜRGÜPLÜ) (1866-1922)

1866'da Konya'ya bağlı Ürgüp kazasında dünyaya gelmiştir. Babası eski Trablusgarp Evkaf müdürü Abdullah Avni Efendidir. Okula Ürgüp'te başlamış, daha sonra, Sivas'ta adliye müfettişi bulunan ağabeyi Hakkı Beyin yanına giderek Fatih Camii Medresesi'nde Taşköprülü Abdullah Rüşti Efendiden ders almıştır. Ali Baba'dan Farsça, Alim Efendi'den Arapça öğrenmiştir. 1884'te ağabeyinin İstanbul'a gönderilmesi üzerine o da İstanbul'a giderek, eğitimini burada sürdürmüştür. 1886'da babası ile tekrar Ürgüp'e dönmüş ve eğitimine Kayseri'de Yağmuroğlu Medresesi'nde devam etmiştir. 1888'de tekrar İstanbul'a gelmişlerdir. 1897'de icazet almış ve Mekteb-ı Hukuktan mezun olmuştur. 18 Ağustos 1898'de Maraş Sancağı Bıdayet Mahkemesi Müddeiumumî Muavinliğine atanmıştır. Nisan 1900'de Trablusşam Müddeiumumî Muavinliğine, Nisan 1901'de Lazkiye Bıdayet Mahkemesi Ceza Dairesi Reisiğine atanmıştır. Daha sonra Suriye, Manastır, Selanik Bıdayet Mahkemelerinde görev almıştır.

Meşrutiyetin ilanından sonra Niğde'den mebus seçilmiştir. 31 Mart isyanı üzerine kurulan Tevfik Paşa Hükümetinde Adliye Nazırlığına atan-

miş ise de, o, bu görevi kabul etmemiştir. I Teşrinisani 1326'da Meclis-i Mebûsân Birinci Reis Vekilliğine seçilmiştir (III Yıl). 22 Aralık 1910'da Evkaf-ı Hümayun Nazırlığına atanmıştır. Sait Paşa Hükümetinde Adliye Nazırlığı ve Şûrâ-yı Devlet Reislığı, yapmıştır. Bu iki görevden istifa etmiş, 30 Ekim 1911'de Evkaf-ı Hümayun Nazırı olmuştur. 21 Temmuz 1912'de tüm hükümet üyeleriyle birlikte istifa etmiştir. 1912 seçimlerinde yeniden Niğde'den mebus seçilmiştir. Meclis-i Mebûsân kapatılınca, daha önceden ikinci iş olarak yaptığı ve Darülfünunda, Mekteb-i Kuzzat'ta kazandığı öğretmenlik deneyimlerini göz önünde bulundurarak tekrar öğretmenliğe dönmüştür. Mekteb-i Kuzzat'ta öğretmenlik yapmıştır. Mahmut Şevket Paşa Hükümeti'nde Evkaf-ı Hümayun Nazırlığı görevini üstlenmiştir. Üçüncü devre seçimlerine katılmış ve yeniden Niğde mesubu seçilmiştir. Sait Halim Paşa Hükümeti'nde de aynı görevi sürdürmüştür. Şeyhülislam Esat Efendinin istifası üzerine, 16 Mart 1914'te, Şeyhülislamlığa getirilmiştir.

Birinci Dünya Savaşı başlayınca Cihat Fetvası yayınlamıştır. 8 Mayıs 1916'da Evkaf Nazırlığından ve Şeyhülislamlıktan istifa etmiştir. 12 Kasım 1916'da Ayân Meclisi üyeliğine atanmıştır. Birinci Dünya Savaşı bitince İngiliz ve Fransızlar tarafından hazırlanan tutuklanması gerekenler listesinde yer aldığı için göz hapsine alınmış, bir süre Bekirağa Bölüğünde tutulduktan sonra 2 Haziran 1919'da hasta hasta Maltaya gönderilmiştir. 15 Temmuz 1919'da Hayri Beyi muayene eden İngiliz sağlık ekibi şu kanaata varmıştır : "Sağlık durumu kötü, kalbi zayıf ve düzensiz. Nabızı düşük. Sağlığı kırdı çalışmaya elverişli değil. Garnızonda ya da büroda çalışamaz. İngiltere'ye gönderilmesi önerilir".

Sağlık ekibinin bu insancıl önerisini ne yazık ki İngiliz hükümeti kabul etmemiştir. İstanbul'da bulunan İngiliz yüksek Komiserliği ve Osmanlı Hükümeti de Hayri Bey'in İstanbul'a gönderilmesine karşı çıkmışlardır. Aradan zaman geçmiş, Hayri Bey iyileşmemiştir. Malta valisinin 21 Ekim 1920 tarihli raporunda Hayri Beyin ciddi hastalar içinde yer aldığı belirtilmiştir. Anadolu'daki Kurtuluş Savaşı'nın olumlu gidişatı, Damat Ferit Paşa Hükümeti'nin düşmesi Hayri Bey için de olumlu gelişmelere yol açmış ve 5 Kasım 1920'de Hayri Bey'in şartlı olarak İstanbul'a gönderilebileceği belirtilmiştir. Malta makamları, Hayri Beyden, artık siyasetle uğraşmayacağını belirten imzalı bir belge almak istemişler ise de, Hayri Bey, "Ben ancak hürriyetimin elimden zorla alındığını imzanıla onaylarım" diyerek, böyle bir belgeyi vermemiştir. Türkiye'ye döndükten bir süre sonra ölmüştür (1922).

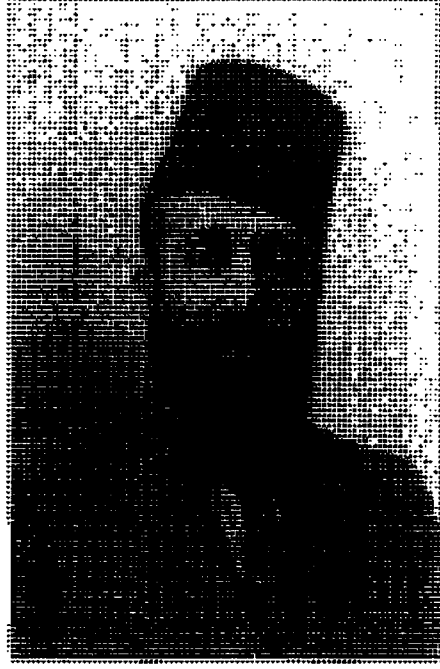
EBÛL ULÂ MARDİN

Medenî Hukuk Ordinaryüs Profesörü olan Mardin, 1881'de İškodra'da doğdu. İstanbul Hukuk Fakültesi'ne girdi. 1903'te mezun oldu. Fakültede henüz iken Yargıtay'da kâtiplik yaptı. Fakülteyi bitirdikten sonra İstanbul Bıdayet Hukuk ve Ticaret Mahkemeleri Üyeliğine seçildi. 1910'da İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi oldu. Mülkiye Mektebi'nde öğretim üyeliği yaptı. Üçüncü devrede Niğde'den mebus seçildi. Meşihat-ı İslamiye Müsteşarlığı yaptı. Şûrâ-yı Evkaf üyeliğinde bulundu. 1920'de Türk Ordusu İstanbul'a girince şehrin yönetimi için kurulan komisyonda görev aldı. 1923'te Medreset-ül Kuzât öğretim üyeliğine atandı. 1925'te İstanbul Barosu'na kaydoldu. 1927'de Tapu Kadastro Umum Müdürlüğü Müşavirliği'ne getirildi. Şirketi Hayriye'nin kaldırılmasına kadar da bu şirketin idare meclisi üyeliğini yaptı. Medeni Kanununun hazırlanması için kurulan komisyonda görev aldı. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğretim üyesi olan Mardin, 1951'de emekli oldu. 1957'de vefat etti. Türk Hukuk Lûgatı, Medeni Hukuk Cephesinden Ahmet Cevdet Paşa, Kat Mülkiyeti gibi çeşitli eserleri vardır.

HAYRİ BEY

Hayri Bey, 1868'de Ürgüp'te doğdu. Abdullah Avni Bey'in oğludur. Medresede ve Hukuk Mektebinde okudu. Selanik Bidayet Mahkemesi Birinci Ceza Reisi iken, 25 Kasım 1908'de 49 oy alarak Niğde'den mebus seçildi. Meclis-i Mebûsân'da Adliye Encümeni Reisiği, Birinci Reis vekilliği yaptı. 22 Ocak 1911'de Evkaf Nazırlığı'na atandı. 4 Ekim 1911'de Evkaf Nazırlığı yanında Adliye Nazırlığını da bir süre için yürüttü. İkinci ve üçüncü devrede de mebus seçilmiştir.

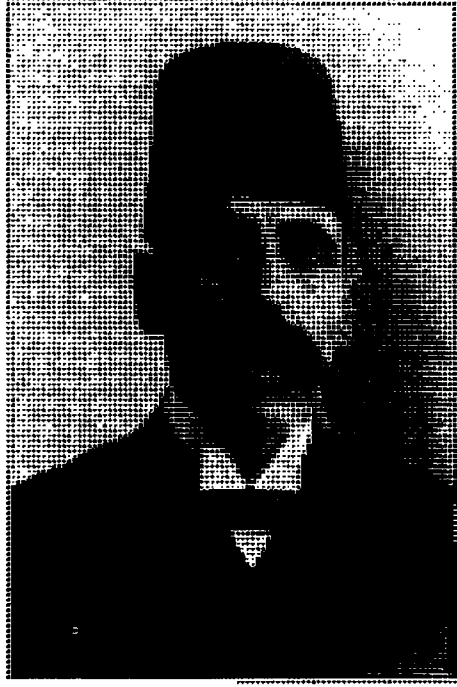
KOZMÎDÎ EFENDÎ

Kozmîdi Efendi, Pandelaki Efendi'nin oğludur. 1870'te Niğde'de doğmuştur. Hususî okulda okumuştur. Dâvâ vekilliği yaparken 1 Aralık 1908'de 340 oy alarak İstanbul Mebusu seçilmiştir.

MUHİTTİN BEY

Muhittin Bey, 1848'de Niğde'de dünyaya gelmiştir. Sadık Bey'in oğludur. Medreseyi bitirmiştir. Emekli iken seçimlerde aday olmuş ve 25 Kasım 1908'de 50 oy alarak Niğde'den mebus seçilmiştir. İkinci, üçüncü ve dördüncü devrede de mebusluk yapmıştır.

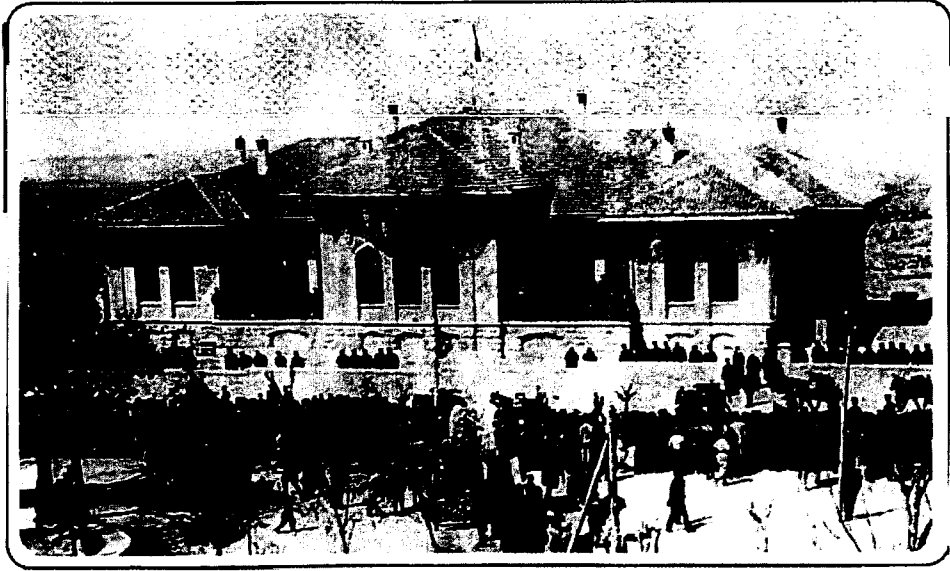
YORGAKI EFENDİ

Yorgaki Efendi, 1856'da Niğde'de dünyaya gelmiştir. Kurtoğlu'nun oğludur. Rum mektebini bitirmiştir. Liva idare meclisi üyesi iken, 25 Kasım 1908'de 38 oy alarak Niğde'den mebus seçilmiştir.

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ

MİLLÎ MÜCADELE VE T.B.M.M. I. DÖNEM

1919 - 1923

III. CİLT

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ VAKFI YAYINLARI NO. : 6

TBMM KUTUPHANESİ

ATA (ATAULLAH) BEY
(NİĞDE)

1882' (1298) de Nevşehir'de doğdu. Kadı **Mehmet Hilmi Efendi**'nin oğludur. İlk ve orta öğrenimini Nevşehir İbtidai Mektebi ve Karaman Rüştiyesinde tamamladıktan sonra İstanbul Mercan İdadisini bitirdi. Mülkiye Mektebine girerek Temmuz 1905'te yüksek kısmından mezun oldu. Konya İl Maltiyet Memurluğunda stajını bitirdikten sonra 1 Eylül 1908'de Ürgüp Kaymakamlığına atandı. 1910-1916 arası Karaağaç, Aziziye, Karaman Kaymakamı olarak görevlendirildi. Sivas Mektupçusu iken Mutasarrıflığa yükseltilerek Nisan 1916'da Yozgat, Ekim 1917'de Maraş Mutasarrıfı oldu. Bu görevde iken İstanbul Mebusan Meclisinin son dönemi için yapılan seçimlerde Niğde'den Milletvekili oldu. Kış şartları içinde ancak 15 Şubat 1920'de Meclise katılabildi. Bir süre sonra Meclisin feshi üzerine Heyeti Temsilîyenin talimatına uyarak Ankara'ya geldi ve 3 Temmuz 1920'de TBMM Genel Kuruluna Niğde Milletvekili olarak takdim edildi. 13 Aralık 1920'de Divan Kâtipliğine seçildi.

Ayrıca İçişleri, Bütçe, Malî Kanunlar komisyonlarında ve Memurîn Muhakematı Tetkik Kurulunda çalıştı. II nci Toplantı yılında İçişleri Ko-

mısyonunun Başkanlığını yaptı. Cephede hizmet gören **Refet Bey (Paşa)** in memleketin iç durumu vekâletle yönetime imkân vermediği nedeniyle istifası üzerine 21 Nisan 1921'de Dahiliye Vekilliğine getirildi. İcra Vekilleri Heyeti Reisi Fevzi Paşa'nın 16 Mayıs 1921'de istifası üzerine 19 Mayıs'ta yeniden teşkil edilen İcra Vekilleri Heyetinde Dahiliye Vekâletini korudu. 30 Haziran 1921'de sağlık durumunu ileri sürerek vekâletten çekildi. 30 Temmuz 1921'de vatani hizmet için Meclis kararıyla izinli sayıldı. Görevinin sona ermesi üzerine 17 Eylül 1921'de Meclise döndü. 26 Ocak 1922'de Harp Encümeni kararıyla ordu geri hizmetlerine gözetim ve yardım için kurulan Meclis Heyetinde görevlendirildi. Fethi Beyin izinle ayrıldığı 10 Temmuz 1922'de geçici vekil olarak 18 Eylül 1922'ye kadar Dahiliye Vekâleti işlerini yürüttü. Dönem içinde (3) üzlü oturumlarda olmak üzere kürsüde (11) konuşma yaptı. Bir kanun önerisi verdi.

II ve III üncü dönemde tekrar Niğde'den Milletvekili olarak yasama görevini ölümüne kadar sürdürdü. 1 Ocak 1931'de Ankara'da öldü. Evli olup dört çocuk babası idi. Ailesi (**Atay**) soyadını almıştır. Nüfus kaydında adı (**Ataullah**) olup Mecliste (**Ata Bey**) olarak anılmıştır.

TÜRK PARLAMENTO TARİHİ

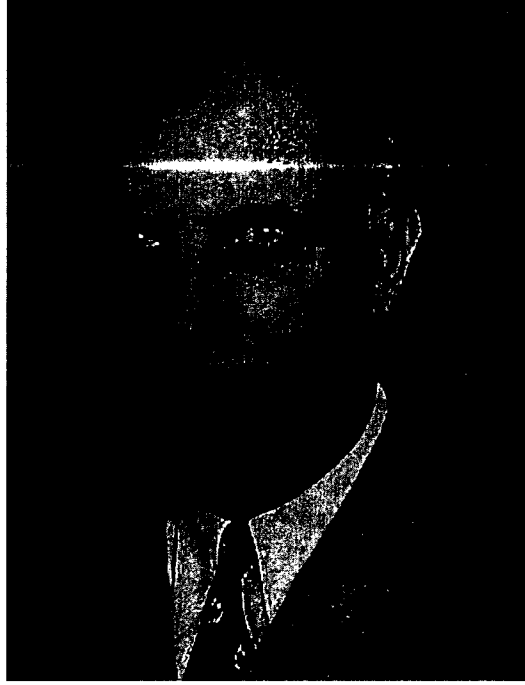
TBMM - VIII. DÖNEM
(1946 - 1950)

III. CİLT

Mustafa ÇUFALI

TBMM KÜLTÜR, SANAT VE YAYIN KURULU YAYINLARI No.: 146

Prof. Mehmet Emin ERİŐIRGİL (1163)

Seçim tutanağı tarihi: 23.07.1946
Kaç oyla milletvekili seçildiğı: 82 656
Seçmen sayısı: 172 375
Oy kullananların sayısı: 128 167
Tutanağın Kamutayca Onanması tarihi: 26.08.1946
Meclise katılma tarihi: 05.08.1946

1307 (1891) yılında İstanbul Sultanahmet'te İşhakpaşa Mahallesi'nde doğdu. Babası İstanbul'da Adliye Nezareti İstintak Dairesi Kâtip ve Mümeyyizliğinde bulunan Mustafa Dilaver Bey, annesi Nesibe Hanım'dır. İlkokulu Beşiktaş Sıbyan Mektebi'nde, ortaokulu Fatih Rüřtiyesi'nde, liseyi ise Mercan İdadisi'nde bitirdi. 1911 yılında Mülkiye Mektebi'nden ikincilikle mezun oldu. Mülkiye son sınıfındayken Orman ve Ziraat Nezareti Baytar Dairesi Kâtipliğı'ne girdi. Mülkiye'yi bitirince Meclisi Âyan Zabıt Kâtipliğı'ne başladı. 1913'te Yatılı İstanbul Sultanisi'nde Malumatı Medeniye, Kanuniye ve İktisadiye öğretmenliğine başladı. Söz konusu lisenin ders programının genişletilmesi sonucu Erişirgil, Felsefe ve Psikoloji öğretmenliğine nakledildi. Bu görevine ek olarak 1914'ten itibaren Kabatař, Davutpařa ve Vefa sultanilerinde de Felsefe Muallimliklerinde bulundu. Bundan sonra Evkaf

Nezareti Kalemî Mahsusu Mümeyyizliği'ne, daha sonra da Kadıköy Numune Mektebi Müdürlüğü'ne getirildi. 1917'de Darülfünun İctimaiyat ve Felsefe Müderris Muavini oldu. 1918'de Darülfünun Felsefe Tarihi Müderrisliğine yükseltildi. 1919'da Mebusan Meclisi'ne Niğde Mebusu olarak katıldı. 1924'te Maarif Vekâleti Talim ve Terbiye Dairesi Azalığı'na, 1926'da aynı dairenin Reisliğine, 1929'da Maarif Vekâleti Müsteşarlığı'na getirildi. 1931'de İstanbul Maarif Müdürlüğü'ne ve ek olarak da İstanbul Lisesi Felsefe Muallimliği'ne tayin edildi. 1936'da Mülkiye Mektebi Müdürü ve Sosyoloji ve İktisadi Doktrinler Tarihi Profesörü oldu. 1942 yılına kadar bu görevde kaldı. Bu sırada iki yıl kadar Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dekan Vekilliği ile Sosyoloji Enstitüsü Profesörlüğü görevlerini de yerine getirdi. 3 Nisan 1942'de Zonguldak Milletvekilliğine seçilince bu görevlerinden ayrıldı. 1943 seçimlerinde aynı yerden milletvekilliğini korudu.

1946'da CHP'den tekrar Zonguldak milletvekili seçildi. 12 Ağustos 1946 tarihinde TBMM Çalışma Komisyonu üyeliğine seçildi. 11 Kasım 1946 ve 5 Kasım 1947 tarihlerinde aynı üyeliğe tekrar seçildi. II. Saka Hükümeti'nde (10 Haziran 1948-14 Ocak 1949) Gümrük ve Tekel Bakanı, Günaltay Hükümetinde ise (16 Ocak 1949-22 Mayıs 1950) İçişleri Bakanı olarak görev yaptı.

1950 seçimleri sonucunda milletvekilliği sona erdi. Bundan sonra yazarlık yaptı. Bir süre İş Bankası Yayın Şirketi'nin Müdür Yardımcılığı'nı yaptı. Fransızca ve Almanca bilen, evli ve 3 kız, 1 erkek babası olan Erişirgil, 7 Şubat 1965'te vefat etti. Cenazesi Cebeci Mezarlığı'nda defnedildi.

Eserleri:

1. Felsefe Yahud Hikmet-i Nazariye (E. Boirac'tan çeviri, 1. Kitap), İstanbul: Araks Matbaası, 1914
2. Tarih-i Felsefe Notları: Kurunu Cedide Felsefesinden Descartes ve Kartezyenler, İstanbul, 1920
3. Devr-i İntibah Felsefesi ve Filozofları, İstanbul, 1920
4. Wilhelm ve Leibniz, İstanbul, 1921
5. Kant ve Felsefesi, İstanbul: Matbaa-i Âmire, 1923
6. Malumatı Vataniye, İstanbul: Yeni Matbaa, 1925
7. Yurt Bilgisi, İstanbul: Kanaat Kitabevi, 1930
8. Sokrat, İstanbul: Kanaat Kitabevi, 1931
9. Ahlâk ve Dinin İki Kaynağı (Henry Begson'dan çeviri), 1. Kitap, İstanbul: Devlet Matbaası, 1933
10. Filozofi, İstanbul: Devlet Basımevi, 1935
11. Kant'tan Parçalar, Ankara: Maarif Vekâleti, 1935
12. Filozofiyi Başlangıç, İstanbul: Devlet Basımevi, 1936
13. Hukukun Muhtelif Cepheleri ve Hukuk İlmi, Ankara: Hukuk İlmini Yayma Kurumu, 1938
14. Felsefeye Başlangıç, Ankara: Maarif Vekilliği, 1944

15. Ekonomi Meslekleri: XVI. Yüzyıldan Zamanımıza Kadar, Ankara: Siyasal Bilgiler Okulu, 1945
16. Ziya Gökalp; Bir Fikir Adamının Romanı, İstanbul: İnkılâp Kitabevi, 1951
17. Merak ve Dikkat, Ankara: Maarif Yayınevi, 1956
18. Mehmed Akif; İslamcı Bir Şair'in Romanı (4 cilt), Ankara: Güzel İstanbul Matbaası, 1956
19. Neden Filozof Yok? Ankara: Maarif Yayınevi, 1957
20. İhmal, Ankara: Maarif Yayınevi, 1958
21. Türkçülük Devri, Milliyetçilik Devri, İnsanlık Devri, Ankara: Güzel İstanbul Matbaası, 1958
22. Kadın-Erkek, İstanbul: Hamle Matbaası, 1960

Kaynaklar:

1. Ali Çankaya, (1968-1969), “**Son Asır Türk Tarihi'nin Önemli Olayları ile Birlikte” Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler (Mülkiye Şeref Kitabı)**, II. Cilt, Ankara: Mars Matbaası. ss. 863-868.
2. Levent Bayraktar, (2008), “Mehmet Emin Erişirgil (1891-1965)”, M. Çağatay Özdemir, **Türkiye’de Sosyoloji (İsimler-Eserler)**, Cilt: 1, Ankara: Phoenix. ss.527-553

TBMM ALBÜMÜ · 1920-2010
1. CİLT · 1920-1950

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR

MUŞ

Rasim Bey (ÖZDEMİR)

Muş - 1886, İzzet - Emine - Muş Ruştyesi - Ziraat, Ticaret - Lva Genel Meclisi ve Daimi Encümen Üyesi - I. Dönem Muş Milletvekili - Evli, 2 Çocuk.

Olum Tarihi: 22.01.1957

MUŞ

Mahmut Said Bey²⁸⁶ (YILGIN)

Istanbul - 1885, Ahsen - Zehra - Hukuk Mektebi, Hukuk Doktora - Arapça, Farsça, Fransızca - Doktor, Hukukçu - Metroviçe İlçesi Bidâyet Mahkemesi Müddel-i Umûmî (Savc) Yardımcısı, Bahçe İlçesi Bidâyet Mahkemesi Başkanı, Pirinçli Ceza Dairesi Başkanı, Kutup, Sason, Silvan Bidâyet Mahkemeleri Başkanı ve Muş Savcısı, Muş Bidâyet Başkanı - I. Dönem Muş Milletvekili - Büyük Millet Meclisi 3. Şube Başkanı - Divân-ı Riyâset Kâribi - Evli, 4 Çocuk.

Olum Tarihi: 12.12.1951

MUŞ

Nispetin Kadri Bey (KÖKSAL)

Muş - 1881, Talip - Dâber - Ruştye, Medrese - Lva Tahrirat Kalemî Kârip ve Başkâtibi, Tahrirat Müdürü, Muş İdadisi Tarih-Coğrafya Öğretmeni, Varto ve Sason Kaymakam Vekili, Diyarbakir Yetim Yurdu Baş Öğretmeni, Göçmen İşleri Memuru, Hakkân Tahrirat Müdürü, Çölemlik ve Mahmudiye Kaymakam Vekili - Osmanlı Meclisi Meb'ûsân IV. Dönem Muş Mebusu - I. Dönem Muş Milletvekili - Evli, 2 Çocuk.

Olum Tarihi: 08.08.1930

MUŞ

Hırs Bey (KÖKÇAN)

Muş - 1890, Ali (Galip) - Hırma - Ruştye - Ziraat ve Ticaret - Belediye, Lva Genel Meclisi ve Daimi Encümen Üyesi - I. Dönem Muş Milletvekili - Evli, 1 Çocuk.

Olum Tarihi: 20.10.1951

NİĞDE

Abdin Efendi Zeynel Abdin BAYRAMI

Niğde - 1869, Bartal - Halime - Ruştye - Dava Vekili - Adliye Zabıt Kâribi, Sorgu Hâkim Yardımcısı, Dava Vekili, II Genel Meclis Üyesi, Müdâfâa-i Hukuk Cemiyeti Üyesi - I. Dönem Niğde Milletvekili (II Genel Meclisi Üyelikini Terch etmesi nedeniyle milletvekilliğinden İstifa: 11.10.1920) - Evli, 8 Çocuk.

Olum Tarihi: 06.02.1944

NİĞDE

Ata Bey²⁸⁷ (Ataullah AYAZ)

Nevşehir - 1882, Mehmet Hilmi - Şenfe - Mülkiye Mektebi - Rumca, Fransızca - Mülki İdare Amını - Üngüp, Kacağaç, Azziye, Karaman Kaymakamı, Sivas Mektupçusu, Yozgat ve Maras Mutasarrıfı - Osmanlı Meclisi Meb'ûsân IV. Dönem Niğde Mebusu - I. Dönem Niğde Milletvekili - Divân-ı Riyâset Kâribi - Dâhiliye Encümeni Reisi, 2. ve 3. İra Vekilleri Heyeti Dâhiliye Vekili - Evli, 4 Çocuk.

Olum Tarihi: 01.01.1931

NİĞDE

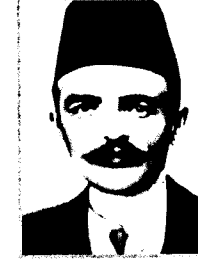

Hakkı Paşa (Mehmet) İZZET BAYRAZLI

Nevşehir - 1867, Miralay Abidin - Hatice - Harbiye, Erkân - Harbiye - Fransızca, Rusça, Arapça - Askerlik - Mirina - Kit-a Subayı, Bağdat Harbiye Ders Naziri, Mevot Mevkur Kumandanı, Amasya Medif Fırkası Komutanı, 11. Kolordu Asker Alma Dairesi Başkanı, Kolordu Komutanı Vekili, Lva Genel Meclis Üyesi - I. Dönem Niğde Milletvekili - El-Cezire İstikbal Mahkemesi Üyesi - Evli, 6 Çocuk.

Olum Tarihi: 01.07.1942

NİĞDE

Mustafa Efendi²⁸⁸ (SOYLU)

Niğde - 1883, Ratıp - Zarife - Konya İdadisi 1. Sınıf terk - Arapça ve Farsça - Öğretmen - Nâfîa Kalemî Kâribi, Niğde Muhasebe Kalemî Başkâtibi, Moârif Dairesi Muhasebe ve Tahrirat Başkâtibi, Dâru'l-Hilâfe Medresesi Öğretmeni, Sivas Kongresi Niğde Temsilcisi, Anadolu ve Rumeli Müdâfâa-i Hukuk Cemiyeti Heyeti-Temsiliye Üyesi - I. Dönem Niğde Milletvekili - Evli, 5 Çocuk.

Olum Tarihi: 27.12.1920

I. YASAMA DÖNEMİ / 1920 - 1923

NİĞDE

Mustafa Hilmi Bey (MUSTAFA HİLMİ BEY)

Niğde - 1881, Ahmet (Hilmî) - Muhabe - Ruştiye ve Medrese - Arapça - Hukuk - Niğde Defter-i Hakâni İdaresi Memuru, Şer'iye Mahkemesi 2. Kâhibi ve Başkâhibi, Havran Sancağı Emlak ve Arazi Tahiri Hâkimi, Der'a Fırkası Tahriyesi Naibi, Davâ Vekili, Genel Meclis Üyesi Belediye Meclis Üyesi - I. Donem Niğde Milletvekili - Şer'iye Encümeni Reisi - Evli, 5 Çocuk.
Ölüm Tarihi: 10.10.1958

NİĞDE

Vehbi Bey (VEHİ BEY)

Aksaray - 1876, Hacı Hasan - Hacer - Aksaray Ruştiyesi - Tüccar - Aksaray Azmi Milli Fabrikası ve Halk İktisat Bankası Kurucusu, İstanbul Şark Değirmenleri Sirketi Kurucusu - I. Donem Niğde Milletvekili - Evli, 5 Çocuk.
Ölüm Tarihi: 01.02.1932

OLTU

Mustafa Bey (MUSTAFA BEY)

Oltu - 1866, Murat - Sultan - Orta Öğretim - Çiftçi - Osmanlı Meclis-i Meb'ûsân IV. Donem Oltu Mebusu (Osmanlı Meclis-i Meb'ûsân IV. Donem Oltu için seçilmiş ise de BMM'nin I. Dönemine kabul edilmiştir.) - I. Donem Oltu Milletvekili - Evli, 4 Çocuk.
Ölüm Tarihi: 23.12.1952

OLTU

Yasin Bey (YASIN BEY)

Oltu - 1895, Tahir - Hanife - Rusya'da Ortaokul - Rusça - Rus Hükümetinde Memur, Başçöğür Köyü Öğretmeni, Bakü İslam Hayır Cemiyeti Yetim Yurdu Müdürü, Kars Tayyaları Muhafız Boluk Komutanlığında görev aldı, Oltu Hükümet Kuvvetlerine katıldı - Osmanlı Meclis-i Meb'ûsân IV. Donem Oltu Mebusu (Osmanlı Meclis-i Meb'ûsân IV. Donem Oltu için seçilmiş ise de BMM'nin I. Dönemine kabul edilmiştir.) - I. Donem Oltu Milletvekili - Bekâr.
Ölüm Tarihi: 15.04.1986

SARUHAN

Avni Bey (AVNİ BEY)

Manastır/Yugoslavya - 1877, Mustafa - Mevbe - Harbiye - Bulgarca, Sırpça, Arnavutça, Rumca - Askerlik, Albay - 9. Redif ve 22. Nizamiye Fırkalarında Boluk Komutanı, Manastır Merkez Komutanı, Yanya Polis Müdürü, Manastır 2. Avcı Taburu Müfrez Komutanı, Tuzla Garnizon Komutanı, Adana 1. Tabur Komutanı, Adana ve İzmir Jandarma Alay Komutanı, Akhisar Bölge Komutanı ve İzmir Kuzey Cephesi Komutanı - I. Donem Saruhan Milletvekili - Biga Mutasarrıf ve Komutanı, Konya Mevki Komutanı, Büyük Millet Meclisi 3. Şube Başkanı - Kırmızı-Yeşil Şerhli İstiklal Madalyası sahibi - Evli, 4 Çocuk.
Ölüm Tarihi: 10.03.1930

SARUHAN

Hıralim Saizya Bey (HİRALİM SAİZYA BEY)

İstanbul - 1880, Servet - Emine Ganayır - Mülkiye Mektebi - Mülki İdare Amin - Atanas (Orhaneli), Selanik İlimin Menlik, Cumayı Balâ, Yenicce Vardar Kaymakamı, Derne'de kurulan Divân-ı Harpte Adli Müşavir, İstanbul Müdüriyeti Umumiyesi Tahrip Şubesi Müdürü, Çatalca, Gelibolu, Kırkkilise (Kırkkazeli), Karesi (Balıkesir) ve İzmit Mutasarrıfı - Amasya Genelgesi'ni imzaladı, Erzurum Kongresi Amasya, Sivas Kongresi Balıkesir ve yoresi Temsilatı - Osmanlı Meclis-i Meb'ûsân IV. Donem Saruhan Mebusu - I. Donem Saruhan Milletvekili - Divân-ı Riyâset İdâre Memuru - Kırmızı-Yeşil Şerhli İstiklal Madalyası sahibi - Evli.
Ölüm Tarihi: 04.11.1952

SARUHAN

İsmail Hakkı Bey (İSMAIL HAKKI BEY)

Gemlik - 1884 - I. Donem Saruhan Milletvekili (Mediçe gelmeden istifa etmiştir:06.07.1920)

SARUHAN

Mahmut Celal Bey (MAHMUT CELAL BEY)

(Mahmut Celal Bey) (MAHMUT CELAL BEY)

Gemlik - 1883, Abdülhalik Fehmi - Emine - Husûsî ve Bursa Fransız Okulu - Fransızca - Bankacılık - Gemlik Rejilâresi, Ziraat Bankası ve Orientbank Bursa Şubesi Memuru ve Başmemuru, Halka Doğru Dergisinin sahibi, Demira Efe'nin Danışmanı, Akhisar Ulusal Kuvvetler Komutanı, Yazar - İttihâd ve Terakki Fırkası Bursa ve İzmir sorumluluğu Kâhibi - Osmanlı Meclis-i Meb'ûsân IV. Donem Saruhan Mebusu - I. Donem Saruhan Milletvekili - 2. ve 3. İcra Vekilleri Heyeti İktisat Vekili, Lozan Barış Konferansı Türk Delegasyonu Danışmanı - Kırmızı-Yeşil Şerhli İstiklal Madalyası sahibi - Evli, 3 Çocuk.
Ölüm Tarihi: 22.08.1986

II. YASAMA DÖNEMİ / 1923 - 1927

MİS

Rıza Bey (RİZALİ)

Muş - 1890, Ali Galip - Rusiya - Ziraat ve Ticaret - Belediye, Liva Genel Meclisi ve Daimi Encümen Üyesi - I. ve II. Dönem Muş Milletvekili - Evli, 2 Çocuk.

Ölüm Tarihi: 20.10.1951

NIĞDE

Ata Bey²²⁹ (Atatullah ATAY)

Mezehir - 1882, Mehmet Hilmi - Şerife - Mülkiye Mektebi - Rumca, Fransızca - Mülki İdare Amiri - Üçüncü Karaağaç, Aziziye, Karaman Kaymakamı, Sivas Mektupçusu, Yozgat ve Maraş Mutasarıfı - Osmanlı Meclisi Mebrûsân IV. Dönem Niğde Mebusu - I. ve II. Dönem Niğde Milletvekili - I. ve II. Dönem Dâhiliye Encümeni Resi - I. Dönem Divân-ı Riyâset Kâtibi - 2. ve 3. İcra Vekilleri Heyeti Dâhiliye Vekili - Evli, 5 Çocuk.

Ölüm Tarihi: 01.01.1931

NIĞDE

Lübnübekir Hızam Bey²³⁰ (LÜBNÜBEKİR HIZAM)

Niğde - 1863, Hasan - Muhasebe - Medrese, Hususi - Arapça, Fransızca, Farsça - İdare, Malbusat - Soruşturma, Ceza ve Hukuk Daireleri Zabıt Kâtibi, Meârif Meclisi Başkanı, Mülki İdâdî Hocası, İzmir İli Yazı İşleri Mümeyyizi ve Vilâyet Muharriri, Vilâyet Mektupçusu, Edirne Vali Müavini, Dedeağaç, Mutasarıfı, Musul, Manastır, Bağdat, Sivas, Ankara, Hicaz, Beyrut, Bursa ve Trabzon Valisi, İstanbul Şehremini, Daniştay Mülkiye ve Meârif Dairesi Başkanı, Ali Rıza Paşa ve Salih Paşa Kabıneleri Dâhiliye Vekili, Yazar - II. Dönem Niğde Milletvekili - Nizamnâme-i Dâhili, Mâria ve Dâhiliye Komisyonları Reisi - Evli, 5 Çocuk.

Ölüm Tarihi: 05.06.1947

NIĞDE

Galip Bey (Ali Galip YERLİN)

İstanbul - 1876, Mustafa - Fatime Tozheira - Harp Okulu - Askerlik - Miralay, Selanik Jandarma Alayı Drama Taburu 1. Piyade Bölüğü Komutanı, Üsküdar Jandarma Taburu Komutanı, Jandarma Genel Komutanlığı 1. Şube Müdür Yardımcısı, Jandarma Genel Komutanlığı 2. Şube Müdürü, Kaymakam, Jandarma Genel Komutanı Yardımcısı, İzmir Jandarma Bölge Müfettişi, Eskişehir Mutasarıfılığı Vekâleti, Jandarma Genel Komutanı - II. Dönem Niğde Milletvekili - Evli, 4 Çocuk.

Ölüm Tarihi: 07.05.1948

NIĞDE

Halil Bey (HALİL)

Bor - 1884, Hüsnü - Huriye - Rusiya - Maliye, Belediyecilik, Ziraat - Tahriat Kâtibi, Mal Memuru, Mal Müdürü, Belediye Başkanı - II. Dönem Niğde Milletvekili - Evli, 6 Çocuk.

Ölüm Tarihi: 05.10.1958

ORDU

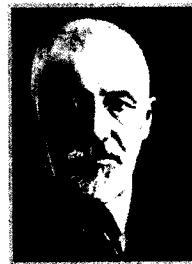
Faik Bey (Ahmet Faik GÜNDAY)

CHF - TCF

Hemşin - 1883, (Mehmet) Hürşit - Emine - Mülkiye - İdare - Trabzon Vilâyeti Mayet Memuru, Adana Vilâyeti Meârif Müfettişi, Kığı, Horasan Kaymakamı, Divâniye, Malatya, Lazistan (Rize), Çank (Samsun) Sancağı Mutasarıfı, Sivas Valisi - Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası Kurucu Üyesi - II. Dönem Ordu Milletvekili - Evli.

Ölüm Tarihi: 25.04.1967

ORDU

Hamdi Bey (Hamdi BUDUN)

Karacalı - 1863, Had Mehmet - Gülşan - Medrese - Ziraat ve Ticaret - Çiftçi, Meclis-i Umûmi Azası - II. Dönem Ordu Milletvekili - Evli, 10 Çocuk.

Ölüm Tarihi: 25.05.1926

ORDU

Hamdi Bey²²⁷ (Ahmet Hamdi YALMAN)

Ünye - 1877, Asım - Emine - Darü'l-Muallimîn-i Âliye (İstanbul Öğretmen Okulu) - Fransızca, Almanca, Arapça - Eğitimci - Çorum İdadisi Öğretmeni, Beyrut İdadisi 2. Müdür Muavini Çarşafya, Türkçe ve Tarih dersleri Öğretmeni, Trabuşşam İdadisi Müdür Vekili, Diyarbakır İdadisi Müdürü, Antep Ticaret Mektebi Müdürü, Adana Sultânisi ve Hüdsaven digar Vilâyeti (Bursa) Meârif Müdürü, Samsun Meclis-i Umûmi azası, Samsun Müdâfâ-i Hukuk Cemiyeti Kurucusu ve Başkanı - I. Dönem Çank ve II. Dönem Ordu Milletvekili - I. Dönem Kastamonu İstiklal Mahkemesi üyesi, Lâyiha Encümeni Resi - Evli, 1 Çocuk.

Ölüm Tarihi: 06.05.1959

